
รายงานการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๗๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/๔๑๐๖
ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เสนอเรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ อนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์การประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๙

ที่ นร ๐๑๐๗/๔๑๐๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ กำหนดให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะกรรมการเป็นครั้งคราว ตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยมี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงาน สนับสนุนงานธุรการและวิชาการ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเรื่องที่ประสงค์จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รวม ๘ ด้าน คือ

๑.๑ ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒ ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๓ ด้านการจัดตั้งที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิของประชาชน

๑.๔ ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชน

๑.๕ ด้านการตอบข้อหารือ

๑.๖ ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๗ ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑.๘ ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ

๒. เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๔๘ รวม ๑๒ เรื่อง คือ

๒.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๒ การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการ
บริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๓ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

๒.๔ การเพิ่มมาตรการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๒.๕ การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้
ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

๒.๖ การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๗ การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร

๒.๘ การสอดส่องผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐมีการปฏิบัติตามระเบียบ
ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๙ การดำเนินการเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการพิจารณาดำเนินการ
เรื่องร้องเรียนและเรื่องการวินิจฉัยอุทธรณ์

๒.๑๑ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๑๒ ปรับปรุงเป้าหมายการดำเนินการและตอบข้อหารือของหน่วยงานต่างๆ มากขึ้น

๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๓.๑ การกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

๓.๑.๒ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารรถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

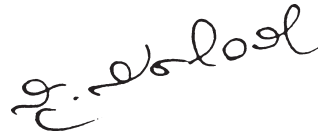
ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๓.๒ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงสมควรกำหนดให้หน่วยงานที่มี Web Site นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงานอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๓ ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐควรจะได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นบทบัญญัติส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และจะเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งกำลังจะมีขึ้นในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอกองรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ - ๒ และให้ความเห็นชอบ
แนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓ ต่อ ๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

รายงานการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘^๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตลอดจนมีหน้าที่ในการเสนอแนะเกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงหรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมทั้งมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคล กรณีกล่าวหาว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาพิจารณา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ
- (๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓
- (๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๑ การให้หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงาน

๑.๑.๑ ในด้านการสอดส่องและติดตามประเมินผลนี้ ได้มีการกำหนดให้ทุกหน่วยงาน ต้องรายงานผลการดำเนินงานตามกฎหมายให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนตุลาคม (ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖) โดยภายหลังจากสิ้นสุดงบประมาณปี ๒๕๕๖ แล้ว หน่วยงานต่างๆ ได้รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖,๐๘๖ ราย สรุปได้ ดังนี้

การปฏิบัติ	ดำเนินการแล้ว (%)	อยู่ระหว่างดำเนินการ (%)	ยังไม่ได้ดำเนินการ (%)
๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗			
๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๓๗	๖๓	-
๑.๒ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๔) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๒๖	๗๔	-
๑.๓ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน	๖๙	๒๒	๙
๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๙			
๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	๘๕	๑๑	๔
๒.๒ การจัดทำดัชนีรายการข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในศูนย์ตรวจข้อมูลข่าวสาร	๑๗	๕๘	๒๕
๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๙ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้สะดวก	๗๓	๒๑	๖
๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓)			
การจัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตาม มาตรา ๒๓ (๓)	๑๘	๔๐	๔๒
๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖	๑๖	๖๕	๑๙ (หน่วยงานไม่มีข้อมูล)

๑.๑.๒ การจัดทำป้ายเพื่อแสดงที่ตั้ง และประชาสัมพันธ์ศูนย์ให้บริการตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

- มีป้ายแสดงที่ตั้งของศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร ๑,๓๙๘ หน่วยงาน
- มีป้ายแสดงทางเข้าและป้ายศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร ๓๖๙ หน่วยงาน
- มีป้ายเฉพาะศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร ๑,๙๐๓ หน่วยงาน
- ไม่มีป้ายแสดง ๒,๘๒๔ หน่วยงาน

๑.๑.๓ การให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

สถิติประชาชนผู้มาใช้บริการที่ห้องข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ในรอบ ๑ ปี (ปีงบประมาณ) รวมทั้งหมด จำนวน ๕,๙๘๘,๑๔๘ ราย

๑.๑.๔ การปฏิบัติตามมาตรา ๑๖^๒

ในรอบ ๑ ปี (ปีงบประมาณ) มีผู้มาใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร หรือขอข้อมูลที่มีได้จัดเตรียมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งหมด จำนวน ๑,๔๑๓,๔๕๘ ราย

- สถิติการให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านระบบอื่นๆ ในรอบ ๑ ปี (ปีงบประมาณ)
- การให้บริการทางโทรศัพท์ จำนวน ๑,๔๗๓,๕๔๘ ราย
- การให้บริการทางโทรสาร จำนวน ๒,๓๕๓,๔๓๔ ราย
- การให้บริการทาง E-Mail จำนวน ๒,๒๓๒,๒๗๒ ราย

สำหรับผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ หน่วยงานต่างๆ ต้องรายงานผลการดำเนินงานตามกฎหมายให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ ภายในเดือนตุลาคม

๒มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้น ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบ จัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้ขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้ หรือจะจัดสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ไ้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ไ้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า กรณีที่ข้อนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ไ้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา นี้โดยอนุโลม

๒๕๔๗ ซึ่งจะต้องมีการติดตามและประเมินผลในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา และเพื่อจะได้มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดต่อไป

๑.๒ การตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๙^๓ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) - (๘) ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสถานที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดเป็นสถานที่เฉพาะ คำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องมีดัชนีหรือบัญชีรายการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตรวจดูด้วย

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ดังนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาว่าร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อเป็นการสอดคล้องดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนของการจัดตั้ง การจัดข้อมูล และการให้บริการแก่ประชาชน ในการเข้าตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเพื่อให้การแนะนำการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กฎหมายบัญญัติ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงให้ความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารโดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหัวหน้าคณะ แต่หากมีเหตุที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำหน้าที่หัวหน้าคณะ ตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานตามโครงการตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้กำหนด ประเด็นการตรวจไว้ ๔ ประเด็น คือ สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร บัญชีรายการข้อมูลข่าวสารหรือ ดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้น ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดู (มาตรา ๙) และความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสาร โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจแนะนำไว้ ๓ ระดับ คือ

- (๑) ระดับดี หมายถึง ได้ดำเนินการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) ระดับพอใช้ หมายถึง ได้มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่ยังคง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบางส่วน
- (๓) ระดับแก้ไข หมายถึง ยังไม่มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดต้องปรับปรุง แก้ไขอย่างมาก

โดยได้ออกตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๙๔ ศูนย์ คือ

- (๑) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง จำนวน ๓๕ ศูนย์ คือ ระดับกระทรวง กรม หน่วยงานอิสระและกรุงเทพมหานคร
- (๒) หน่วยงานในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕๙ ศูนย์ ใน ๙ จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดแพร่ เลย ลำปาง ระยอง เชียงราย นครพนม ชัยนาท พิษณุโลกและภูเก็ต โดยแต่ละ จังหวัดจะตรวจแนะนำทั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทั้งระดับจังหวัด อำเภอ เทศบาล อบจ. และ อบต.

ในการตรวจประเมินผล หากพบในเบื้องต้นว่าหน่วยงานมีปัญหาหรืออุปสรรคของการดำเนินงานเกิดขึ้น จะให้คำแนะนำในเบื้องต้นถึงข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง และขอทราบผลการปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้ให้คำแนะนำไว้ และสรุปผลการพิจารณาให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ

การประเมินผลการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๗

ร้อยละ

ส่วนราชการ		ส่วนราชการ		เฉลี่ย
		ส่วนกลาง จำนวน ๓๕ หน่วยงาน	ส่วนภูมิภาค และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕๙ หน่วยงาน	
การจัดเตรียม สถานที่	ดี	๘๖	๔๑	๕๗
	พอใช้	๓	๒๔	๒๗
	แก้ไข	๑๑	๓๕	๑๖
ดัชนีข้อมูล / รายการข้อมูล	ดี	๔๙	๑๕	๒๘
	พอใช้	๒๓	๑๙	๒๐
	แก้ไข	๒๘	๖๖	๕๒
การจัดเตรียม ข้อมูลตาม มาตรา ๙	ดี	๔๓	๑๒	๒๓
	พอใช้	๒๖	๓๗	๓๓
	แก้ไข	๓๑	๕๑	๔๔
เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ	ดี	๙๑	๕๔	๖๘
	พอใช้	-	๔๔	๒๘
	แก้ไข	๙	๒	๔

ผลการตรวจเยี่ยมใน ๙๔ หน่วยงาน พบว่า การจัดเตรียมสถานที่โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๕๗ การจัดทำดัชนีข้อมูล/รายการข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขปรับปรุง ร้อยละ ๕๒ การจัดเตรียมข้อมูลตามมาตรา ๙ อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๔๔ โดยแยกได้ ดังนี้

(๑) ส่วนกลางจัดเตรียมสถานที่ เกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๖ ดัชนีข้อมูล/รายการข้อมูล เกณฑ์ดี ร้อยละ ๔๙ และเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๒๘ การจัดเตรียมข้อมูลตามมาตรา ๙ เกณฑ์ดี ร้อยละ ๔๓ เกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๓๑

(๒) ส่วนภูมิภาค/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดเตรียมสถานที่ เกณฑ์ดี ร้อยละ ๔๑ และเกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๓๕ ดัชนีข้อมูล/รายการข้อมูล เกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๖๖ การจัดเตรียมข้อมูลตามมาตรา ๙ เกณฑ์ต้องแก้ไข ร้อยละ ๕๑

ผลการแก้ไขจากที่ได้รับรายงานพบว่า หน่วยงานได้แก้ไขเป็นส่วนใหญ่แล้วและพบว่า หน่วยงานของรัฐยังมีอุปสรรคต่อการดำเนินงานบางประการ อาทิ การที่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารยังขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งการที่เจ้าหน้าที่มีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากและไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเฉพาะงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการโดยตรงด้านเดียว ตลอดจนการที่ผู้บริหารหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และยังไม่ให้ความสำคัญในระดับนโยบายที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจังเอาจึงเท่าที่ควร

๑.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐถือปฏิบัติกรณีมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสาร

ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ผ่านมามีกรณีร้องเรียนจากประชาชนอยู่เสมอว่า เมื่อได้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารแล้ว มีบางหน่วยงานนิ่งเฉยหรือไม่ตอบว่าจะสามารถให้ข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอได้หรือไม่ โดยในบางกรณีอาจไม่มีการตอบแจ้งเป็นเวลานานหลายเดือน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ จึงได้มีมติกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑.๓.๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้นหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

๑.๓.๒ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐ ต้องตอบแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารอย่างช้าภายใน ๑๕ วัน นั้น เป็นไปตามมาตรา ๑๑^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

เนื่องจากสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จะมีส่วนอย่างสำคัญในการเป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสนับสนุนการบริหารบ้านเมืองและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้มี

^๔มาตรา ๑๑ ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

นโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาให้ความรู้ทั้งแก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ การจัดสัมมนาในส่วนของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ได้มีการดำเนินการจัดสัมมนาใน ๔ จังหวัด ในช่วงเวลาต่างๆ ดังนี้

(๑) จังหวัดชุมพร	วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗
(๒) จังหวัดแพร่	วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
(๓) จังหวัดเลย	วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๗
(๔) จังหวัดระยอง	วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗

การจัดสัมมนาในแต่ละครั้ง จะมีผู้เข้าสัมมนาครั้งละประมาณ ๑๕๐ - ๒๐๐ คน โดยวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา มีจุดมุ่งหมายที่จะให้เจ้าหน้าที่ทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นได้มีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่และคุณค่าของกฎหมาย

ผลที่ได้รับจากการประชุมสัมมนาพบว่า

ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระของการจัดประชุมสัมมนา และมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

- เสนอให้มีการจัดประชุมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ปีละ ๑ - ๒ ครั้ง
- ควรจัดอบรมในระดับผู้บริหารท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ความต้องการในคู่มือที่มีเนื้อหาของกฎหมายที่อ่านและเข้าใจง่าย
- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจมากกว่านี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบหรือมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้น้อย
- เสนอให้มีการปรับปรุงแบบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี
- เสนอให้จัดสัมมนาแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานโดยตรง โดยเฉพาะการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ควรแยกการจัดประชุมสัมมนาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชน

๒.๒ การจัดสัมมนาในส่วนของภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนทั่วไป

๒.๒.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่สื่อมวลชน ผู้ดำเนินรายการท้องถิ่นและหอกระจายข่าว รวม ๖ ครั้ง ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ลพบุรี และกาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น ๕๔๗ คน

ผลที่ได้รับจากการสัมมนาพบว่า

- ผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาเคยได้รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมาก่อน เฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๓๙
- เคยใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เฉลี่ยร้อยละ ๕๐.๓๕ โดยใช้สิทธิในการตรวจดู/ขอคูปองมากที่สุดเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เฉลี่ยร้อยละ ๒๗.๓๘ รองลงมาคือ ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง และ/หรือผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๑๖ และนโยบาย เฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๗๘
- หน่วยงานของรัฐยินยอมให้ใช้สิทธิในการตรวจดู/ขอคูปองข้อมูลข่าวสารได้ทั้งหมด เฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๖๐ ได้เพียงบางส่วน เฉลี่ยร้อยละ ๗๖.๔๒ และไม่ได้เลย เฉลี่ยร้อยละ ๔.๙๘
- ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับประชาชนเข้าตรวจดู ตามมาตรา ๙ มีความเหมาะสมแล้ว เฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๔๓

๒.๒.๒ การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก่ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม และประชาชนทั่วไป รวม ๖ ครั้ง แบ่งเป็น

- (๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ๔ ครั้ง แบ่งตามกลุ่มเป้าหมายต่างๆ คือ
 - ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมก่อสร้าง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๔๒ คน
 - สมาชิก ผู้นำชุมชน องค์กรทางสังคม จาก ๒๖ เขต ในกลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มบูรพา และกลุ่มศรีนครินทร์ของกรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๖๑ คน
 - สมาชิก ผู้นำชุมชน องค์กรทางสังคม จาก ๒๔ เขตในกลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มธนบุรีเหนือ และกลุ่มธนบุรีใต้ของกรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๘๓ คน
 - อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๔๘๔ คน
- (๒) ในส่วนภูมิภาค ๒ ครั้ง
 - ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ณ จังหวัดขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๔๐๐ คน
 - ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ณ จังหวัดชุมพร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๒๐ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเคยได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร เฉลี่ยร้อยละ ๕๑.๗๔ โดยรับรู้จากสื่อต่างๆ มากที่สุด เฉลี่ยร้อยละ ๔๑.๘๖ รองลงมาจากการฝึกอบรม/สัมมนา เฉลี่ยร้อยละ ๓๙.๕๖
- เคยใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เฉลี่ยร้อยละ ๓๒.๔๕ และไม่เคยใช้สิทธิ เฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๕๕
- สามารถขอ/ตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้ทั้งหมด เฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๕๗ ได้เพียงบางส่วน เฉลี่ยร้อยละ ๗๗.๑๓ และไม่ได้เลย เฉลี่ยร้อยละ ๕.๓๐
- หลังจากมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เห็นว่ามีความโปร่งใสในระบบราชการมากขึ้น เฉลี่ยร้อยละ ๖๓.๙๐ เหมือนเดิม เฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๖๙ น้อยลง เฉลี่ยร้อยละ ๑.๑๒ และไม่แน่ใจ เฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๒๙

๒.๓ การสนับสนุนวิทยากร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สนับสนุนวิทยากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่า สาระสำคัญและแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดหน่วยงานต่างๆ ของรัฐตามที่หน่วยงานแจ้งขอมา จำนวน ๓๕ หน่วยงาน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๕,๐๐๐ คน

๒.๔ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

แม้ว่างบประมาณมีจำนวนจำกัด แต่เพื่อสามารถเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจต่อประชาชนให้ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ดังนี้

๒.๔.๑ สื่อโทรทัศน์มี ๔ กิจกรรม

- การสนทนาสดทางโทรทัศน์ ความยาวประมาณ ๕๐ นาที จำนวน ๒ ครั้ง ในรายการบ่ายนี้มีคำตอบ ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๙ อ.ส.ม.ท.
- การผลิตและเผยแพร่สโปตโทรทัศน์ เรื่อง ถามได้ ความยาว ๓๐ วินาที ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ๔ ช่อง คือ ช่อง ๓ ๕ ๗ และ ๙ ช่องละ ๒ ครั้ง รวม ๘ ครั้ง
- การผลิตและเผยแพร่สโปตโทรทัศน์ (เดิม) เรื่อง นายข้อมูลข่าวสาร ความยาว ๓๐ วินาที ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ๔ ช่อง คือ ช่อง ๓ ๕ ๗ และ ๙ ช่องละ ๒ ครั้ง รวม ๘ ครั้ง
- การจัดทำสารคดีทางโทรทัศน์ในรายการ สำนักนายกข...เพื่อประชาชน ความยาว ๓ - ๕ นาที ออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ จำนวน ๒๐ ครั้ง

๒.๔.๒ สื่อวิทยุ ๔ กิจกรรม

- การสนทนาสดทางวิทยุ ความยาวประมาณ ๒๕ นาที ออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุในกรุงเทพมหานคร ๔ สถานีฯ ละ ๒ ครั้ง รวม ๘ ครั้ง
- การผลิตและเผยแพร่สโปตวิทยุ ๒ เรื่อง คือ เรื่อง ถามได้และตอบได้ ความยาว ๓๐ วินาที/เรื่อง ออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ๒ สถานี และต่างจังหวัด ๒๐ สถานีฯ ละ ๔๖ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๒,๐๒๔ ครั้ง
- การเผยแพร่สโปตวิทยุ (เดิม) ๒ เรื่อง คือ เรื่อง ขอได้และต้องให้ ความยาว ๓๐ วินาที/เรื่อง ออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ๒ สถานี และต่างจังหวัด ๒๐ สถานีฯ ละ ๓๐ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๑,๓๒๐ ครั้ง
- การเป็นวิทยากรในรายการ การเมืองเรื่องไม่ยาก ออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า ความยาว ๒๐ นาที/ครั้ง รวม ๕ ครั้ง

๒.๔.๓ สื่อสิ่งพิมพ์มี ๖ กิจกรรม

- หนังสือคำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประจำปี ๒๕๔๕ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือรายงานประจำปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
- จุลสารจดหมายข่าว สขร. ราย ๒ เดือน จำนวน ๖ ฉบับฯ ละ ๑๒,๐๐๐ เล่ม (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖ - ตุลาคม ๒๕๔๗)
- ไปสเตอร์ จำนวน ๑๒,๐๐๐ แผ่น และแผ่นพับ จำนวน ๒๐,๐๐๐ แผ่น
- หนังสือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการประกวดราคาและจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม (สำหรับหนังสือคำวินิจฉัยฯ เกี่ยวกับการประกวดราคาและสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) และมูลนิธิวิเทศพัฒนา)

๓. ด้านการจัดตั้งที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิของประชาชนตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในการจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนทั่วไปทุกครั้ง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนด้วย อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดมีเครือข่ายภาคประชาชนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับสมัครภาคเอกชน ภาคสังคม และผู้สนใจเข้าร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาภาคประชาชนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย ซึ่งเป็นการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอีกทางหนึ่ง ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ทั้งนี้ ได้มีการจัดประชุมคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ณ โรงแรมอินทราวิญญู กรุงเทพฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมก่อสร้าง สมาชิกองค์กรชุมชนต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร และอาจารย์/เจ้าหน้าที่จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งจะได้มีการพัฒนาให้มีเครือข่ายของคณะที่ปรึกษานี้ให้ครอบคลุมในทุกส่วนของประเทศต่อไป

ผลที่ได้จากการประชุมคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน ได้มีข้อคิดเห็นหลายประการ ซึ่งจะได้นำไปดำเนินการต่อไป เช่น

- ข้อมูลราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสามารถขอได้ แต่รายละเอียดขอไม่ได้โดยหน่วยงานของรัฐอ้างว่าเป็นเรื่องลับและเผยแพร่ไม่ได้
- ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารไม่ตรงกับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล อาจเป็นภาระงานที่หน่วยงานต้องจัดส่งข้อมูลให้หน่วยงานนั้น
- การขอข้อมูลของประชาชนมักได้รับการปฏิเสธจากเจ้าหน้าที่ แต่เมื่อได้รับคำสั่งจากศาลจึงจะได้ข้อมูล
- หน่วยงานของรัฐ ประสงค์จะจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ แต่ยังคงขาดงบประมาณในการดำเนินการและวิทยากรที่ให้ความรู้
- การตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ควรมีการวัดหรือคำชมเชยประกาศให้ประชาชนทั่วไปทราบเพื่อเป็นแรงจูงใจ
- การกำหนดระยะเวลาการให้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีวิธีการอย่างไรที่จะให้หน่วยงานนั้นๆ ให้ข้อมูลแก่ผู้ขอในทันทีหรือโดยเร็ว สำหรับกรณีที่ต้องใช้ข้อมูลนั้นโดยเร่งด่วน

- ควรเพิ่มการเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ประชาชนจะรู้จักใช้สิทธิตามกฎหมายฉบับนี้มากขึ้น
- ควรนำนิสิต นักศึกษามาช่วยเผยแพร่กฎหมายฉบับนี้ โดยจัดอบรม/สัมมนาในรูปแบบที่แตกต่างจากการสัมมนาทั่วไป และอาจแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครเผยแพร่กฎหมาย เช่น การออกค่าย เป็นต้น
- ควรขอความร่วมมือจากผู้จัดละครและรายการตลกทางโทรทัศน์ ให้สอดแทรกเรื่องการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปในบทละครหรือบทตลกด้วย

๕. ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๓^๕ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐส่งมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในหลายกรณี อาทิ กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗^๖ ไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙

^๕มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

^๖มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปลำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์ให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่ เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

รวมทั้งการไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขอตามมาตรา ๑๑ หรือเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอ ถ้าผู้มีความเชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วย สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่สรุปเสนอนี้จะเป็นสถิติตามปี พ.ศ. ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องร้องเรียน							
ปี	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕	๒๕๔๖	๒๕๔๗ (ม.ค. - ก.ย.)
จำนวนเรื่อง	๒๖	๑๒๒	๑๖๔	๑๕๐	๑๗๗	๒๑๐	๒๑๑

๔.๑ การดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ (เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๔๗)

ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ปรากฏว่ามีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๑๑ เรื่อง ได้ดำเนินการยุติเรื่องแล้วทั้งหมด มีบางเรื่องที่มีการพิจารณาหลายครั้ง เนื่องจากมีผู้เกี่ยวข้องหลายคนและอยู่คนละส่วนงาน บางเรื่องที่ประชุมมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการไปตรวจสอบข้อเท็จจริงนอกสถานที่ โดยใช้วิธีการประสานและแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนจนได้ข้อยุติ เช่น กรณีร้องเรียนของกลุ่มบริษัทพัฒนาตลาดใหม่ดอนเมือง จำกัด ซึ่งร้องเรียนเป็นจำนวนมาก และร้องเรียนหลายหน่วยงาน เช่น กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง กองทัพอากาศ กรมที่ดิน สำนักงานเขต และกรณีที่ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ถูกร้องเรียน เป็นต้น

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ (เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๔๗) สรุปได้ ดังนี้

จำแนกตามหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียน

- ราชการส่วนกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๑๙.๖๒
- ราชการส่วนภูมิภาค	คิดเป็นร้อยละ	๒๒.๔๒
- ราชการส่วนท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ	๓๘.๓๑
- รัฐวิสาหกิจ	คิดเป็นร้อยละ	๕.๖๐
- องค์กรอื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	๑๔.๐๑

จำแนกตามประเภทของผู้ใช้สิทธิร้องเรียน

- ประชาชนทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ	๓๗.๘๓
- ผู้ประกอบกิจการ/พนักงานบริษัท	คิดเป็นร้อยละ	๑๒.๑๔

- ข้าราชการ	คิดเป็นร้อยละ	๒๒.๔๒
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ	๑๙.๖๒
- อื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	๘.๔๑

จำแนกตามประเภทของข้อมูลข่าวสาร

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง แผนงาน/โครงการ	คิดเป็นร้อยละ	๑๕.๘๘
- การปฏิบัติงานต่างๆ	คิดเป็นร้อยละ	๑๑.๒๑
- ข้อมูลการประเมิน/ข้อสอบ	คิดเป็นร้อยละ	๑๐.๒๘
- ข้อมูลการดำเนินคดีวินัย/อาญา	คิดเป็นร้อยละ	๗.๔๗
- ข้อมูลอื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	๕๕.๑๔

๔.๒ กรณีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓^๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำหรับกรณีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งแจ้งว่าไม่มีอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล แต่ผู้ใช้สิทธิไม่เชื่อการปฏิบัติของหน่วยงาน จึงร้องเรียนเพื่อขอให้มีการตรวจสอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีจำนวนผู้ใช้สิทธิ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗) รวม ๑๑ เรื่อง ซึ่งจากการตรวจสอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ปรากฏว่า คณะอนุกรรมการฯ เชื่อว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารจริงจำนวน ๘ เรื่อง และเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓ เรื่อง

^๗มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ
หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

๕. ด้านการตอบข้อหาหรือ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๖ - กันยายน ๒๕๔๗)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ (๒) กำหนดให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตามที่ได้รับคำขอ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ หน่วยงานของรัฐได้ เสนอเรื่องหรือมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๓๐ - ๔๐ เรื่อง และทางโทรศัพท์ จำนวน ๑,๐๐๐ เรื่อง ทั้งนี้ มีกรณีสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการ ตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นและขอแนะนำให้แก่หน่วยงาน ของรัฐ เช่น กรณีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้หารือในประเด็นที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อพิจารณาว่ากองทุนฯ มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตาม ธรรมนูญมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่า เนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง จึงถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หรือเกี่ยวกับการจะนำข้อมูลข่าวสารประเภทคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศของมหาวิทยาลัยไปเผยแพร่ใน Homepage ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บุคคลากรของ มหาวิทยาลัยและบุคคลภายนอกสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้ คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่า หน่วยงานของรัฐควรพิจารณาในเนื้อหาของสาระของข้อมูลข่าวสารที่จะนำไปเผยแพร่ใน Homepage และดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายต่อไป และกรณีการไฟฟ้านครหลวงหรือเกี่ยวกับ หลักการปฏิบัติในการให้ข้อมูลการใช้ไฟฟ้ากับผู้ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ไฟ มีผู้ใช้ไฟให้ ความยินยอมแล้วสามารถดำเนินการได้ และหากควรเปิดเผยข้อมูลที่จะกระทบประโยชน์ได้เสียผู้ใด ให้หน่วยงานของรัฐสอบถามคำคัดค้านเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๗^๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

^๔มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจ เสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ ได้เสียของตนมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้าน ทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้น กำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

๖. ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๑ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สืบเนื่องจากการที่รัฐบาลโดย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยได้ระบุร่างกฎหมายที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดินมาตรา ๑๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวน ๑๔ ฉบับ ซึ่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหนึ่งในร่างกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้พิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามที่คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และยกร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องเสนอ โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการพิจารณาร่างปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว รวมหลายครั้ง และในที่สุดคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีมติเห็นชอบกับร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๑.๑ ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติให้ปรับปรุงแก้ไข

(๑) กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือได้ในความถูกต้อง และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ มีผลเป็นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๐/๑)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาคำร้องเรียนแทนได้ (เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๑๓)

(๕) กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ละหน่วยงาน ออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของตนเอง (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๑๖)

(๖) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

(๗) แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

(๘) แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐)

(๙) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

(๑๐) แก้ไขเรื่องการแต่งตั้งวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

(๑๑) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เพิ่มเติมมาตรา ๓๗/๑)

๖.๑.๒ ประเด็นที่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร

ผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังกล่าว มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีจึงประกอบด้วยร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๓) ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.

(๔) ร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖.๑.๓ การพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

(๑) เห็นควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เร่งรัดนำประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเร็ว

(๒) เห็นควรอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รอผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบังคับใช้กับองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญ ตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกาในข้อ ๑ และให้รับประเด็นอภิปรายพร้อมความเห็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป โดยในการส่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้แจ้งด้วยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติฯ ที่จำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดินมาตรา ๑๗๓^๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๓) เห็นควรอนุมัติหลักการร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้เมื่อร่างพระราชบัญญัติฯ ในข้อ ๒ ประกาศใช้บังคับแล้ว

๖.๑.๔ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายฯ) ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนระหว่างการรอผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ และการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๖.๑.๕ ผลการดำเนินการถึงปัจจุบัน

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องตามข้อ ๖.๑.๓ (๑) ไปยังศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งผู้แทนไปชี้แจงเกี่ยวกับร่างกฎหมายตามข้อ ๖.๑.๒ ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๙มาตรา ๑๗๓ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑๑ ว่า จำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด หากสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้ง หากรัฐสภาไม่มีมติให้ความเห็นชอบ ให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา รายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภาไม่มีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๓ ถ้ารัฐสภาไม่มีมติไม่ให้ความเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

๖.๒ การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๖.๒.๑ หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

ส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางที่ให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ จะต้องถือปฏิบัติ เกี่ยวเนื่องกับการจัดเก็บ การรวบรวม และการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยมีหลักเกณฑ์ หรือมาตรการสำคัญที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติ ได้แก่

(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดเก็บที่ชัดเจน (Identifying Purposes) ตามมาตรา ๒๓ (๕) วรรคสอง

(๒) การจัดให้มีระบบหรือจัดเก็บเท่าที่จำเป็น รวมทั้งยกเลิกระบบดังกล่าว เมื่อหมดความจำเป็น (Limiting Collection and Retention) ตามมาตรา ๒๓ (๑)

(๓) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บจะต้องตรวจแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ (Accuracy) ตามมาตรา ๒๓ (๔)

(๔) การนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปใช้หรือเปิดเผยจะต้องอยู่ในกรอบ วัตถุประสงค์และตามที่กฎหมายกำหนด มิฉะนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน (Consent, Limiting Use, Disclosure) ตามมาตรา ๒๔

(๕) จะต้องมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม (Safeguards) ตามมาตรา ๒๓ (๕)

(๖) การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับ ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของหน่วยงานของตน เช่น ประเภทของบุคคลและของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บ ลักษณะของการใช้ข้อมูล วิธีการขอตรวจดู วิธีการขอแก้ไขและแหล่งที่มาของข้อมูล (Openness) ตามมาตรา ๒๓ (๓)

ในเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ ได้มีการพัฒนาบทบัญญัติและมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในนานาประเทศ โดยเฉพาะในยุโรปและสหรัฐอเมริกา เช่น กรณีสหภาพยุโรป ได้มีการออกกฎหมายโดยรัฐสภายุโรป กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองปกป้องความเป็นส่วนตัวของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดเก็บ การรวบรวมและการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตลอดจนมาตรการที่จะทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคลโดยเสรีที่จะไม่กระทบต่อ มาตรการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของบุคคล (Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data) ทั้งนี้ EC Directive มีหลักสำคัญ คือ กำหนดให้ ประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่อง ที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดเก็บ การรวบรวมและการนำไปใช้ซึ่ง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขที่จะไม่ประเทศสมาชิกยินยอมให้มีการส่งผ่าน

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังประเทศอื่นๆ นอกสหภาพยุโรปที่มีมาตรฐานในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต่ำกว่ามาตรฐานที่สหภาพยุโรปกำหนด เช่น ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับธุรกิจการบิน เป็นต้น

๖.๒.๒ การศึกษาเพื่อจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ครอบคลุมภาคเอกชน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสหภาพยุโรป และมาตรฐานนานาชาติในหลายๆ ประการ เช่น การส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวในระดับนานาชาติ (International Conference of Personal Data and Privacy Protection) ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาเรื่องดังกล่าวขึ้นในประเทศไทยหลายครั้ง รวมทั้งว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ยกย่องพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง และได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ในขั้นต้น เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวให้ที่ประชุมสัมมนาร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณา ในระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ณ โรงแรมมิชชั่นฮิลล์ กอล์ฟคลับ เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งที่ประชุมสัมมนาได้มีการพิจารณาให้ความเห็นเพื่อให้ผู้ศึกษานำไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ

๖.๒.๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของที่ประชุมสัมมนาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายและร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้จัดทำ และร่างที่คณะผู้วิจัยแห่งสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัย

ธรรมชาติ เป็นผู้จัดทำร่างขึ้นรวม ๒ ฉบับ มาพิจารณาเปรียบเทียบกันเพื่อหาข้อยุติในการดำเนินการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันอีกครั้ง

๖.๒.๔ ผลการสัมมนาตามมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามข้อ ๖.๒.๓

ในการสัมมนาดังกล่าว ได้มีข้อสังเกตให้มีการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างกฎหมาย ๒ ฉบับ ที่เสนอโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเหมือนกัน แม้จะมีบทบัญญัติในรายละเอียดที่แตกต่างกันบ้างก็ตาม ซึ่งผลจากการสัมมนา มีความชัดเจนว่า ควรมีกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้เพียงฉบับเดียว และการจัดตั้งสำนักงานใหม่ควรดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและประหยัด โดยให้นำผลจากการสัมมนาไปปรับปรุงร่างกฎหมายให้สมบูรณ์เหมาะสมที่สุดต่อไป ดังนั้น จึงมีมติให้รายงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อมีมติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รับร่างกฎหมายทั้งสองฉบับมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับเดียว เพื่อเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๖.๒.๕ การสรุปผลการสัมมนาเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สรุปรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาว่า แม้ว่าการสัมมนาได้มีการหารืออย่างชัดเจนในประเด็นที่ว่า หน่วยงานใดสมควรจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. แต่สามารถสรุปเป็นความเห็นเสนอเพื่อพิจารณาได้ ดังนี้

(๑) ร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นกฎหมายกลางด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มิใช่กฎหมายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีเฉพาะด้าน ดังนั้น ที่ประชุมสัมมนาจึงไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดโต้แย้งหรือมีข้อสังเกตในทางไม่เห็นด้วย กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามร่างกฎหมายที่เสนอ โดยให้ถือว่าเป็นประเด็นที่จะต้องตัดสินใจในระดับนโยบาย

(๒) เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการการแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยยกฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งขณะนี้ร่างกฎหมายดังกล่าว อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับผิดชอบเป็นฝ่ายธุรการและวิชาการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการดำเนินการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕

(ฝ่ายสังคม วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อพิจารณามีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ด้วย เพราะการบังคับใช้กฎหมายในด้านนี้ จะมีเอกภาพโดยมีการบูรณาการด้านบุคลากร แผนงานและแนวปฏิบัติ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีความพร้อมในเรื่องประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกับหลักสากลที่ถือปฏิบัติกันในการมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติให้แจ้งมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ รวม ๒ ประเด็น ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่อง เสนอคณะรัฐมนตรี คือให้พิจารณามอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวบรวมกฎหมายทั้งสองฉบับให้เป็นฉบับเดียว และให้พิจารณามีมติกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางธุรการและวิชาการตามร่างกฎหมายฉบับใหม่นี้

ซึ่งขณะนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอความเห็นเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใน ๒ ประเด็นดังกล่าว และเมื่อได้รับทราบความเห็นแล้ว ก็จะเชิญผู้แทนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้แทนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปร่วมชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๗. ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในกรณีที่มีการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานใด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔^{๑๐} หรือ

^{๑๐} มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕^{๑๑} หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕^{๑๒} ให้เป็นผู้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มี ๕ สาขา ประกอบด้วย คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข ๕ คน สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ ๕ คน สาขา

^{๑๑} **มาตรา ๑๕** ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

^{๑๒} **มาตรา ๒๕** ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้น หรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มิคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลได้ถึงแก่กรรมแล้วได้

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการเกษตร ๖ คน สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ๖ คน และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ๒๓ คน รวมทั้งสิ้น ๔๕ คน สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ที่สรุปเสนอนี้จะเป็นสถิติตามปี พ.ศ. ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์							
ปี	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕	๒๕๔๖	๒๕๔๗ (ม.ค. - ก.ย.)
จำนวนเรื่อง	๖	๘๗	๘๓	๘๘	๑๑๗	๑๕๑	๑๔๑

๗.๑ การพิจารณาดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗

สำหรับในระยะ ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๔๗ (เดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๔๗) มีการอุทธรณ์มายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจำนวน ๑๔๑ เรื่อง เพิ่มจากระยะเดียวกันปี ๒๕๔๖ จำนวน ๒๖ เรื่อง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๖๐ โดยมีคำวินิจฉัยแล้ว ๗๕ เรื่อง และมีเรื่องที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวน ๘๖ เรื่อง ซึ่งประเภทของเรื่อง que เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ เช่น เรื่องเกี่ยวกับการปฏิเสศการแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ (ก.พ. ๗) ของข้าราชการ ข้อมูลการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ข้อมูลการดำเนินการสอบสวนทางคดีอาญา ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ข้อมูลด้านการเงินการคลัง/ภาษี ข้อมูลการบริหารงานบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน/เอกสารสิทธิ์ เป็นต้น

๗.๒ ตัวอย่างคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ

กรณีที่ ๑ การอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ (ก.พ. ๗) ของข้าราชการพลเรือน สังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ส่งคำขอแก้ไขดังกล่าวให้สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาว่าไม่อนุมัติให้แก้ไข โดยให้เหตุผลว่าหลักฐานต่างๆ ของผู้อุทธรณ์ที่ส่งไปประกอบการพิจารณาไม่อาจพิสูจน์ได้ชัดแจ้งว่า วัน เดือน ปีเกิด ของผู้อุทธรณ์ที่ลงไว้ใน ก.พ. ๗ คลาดเคลื่อน จึงได้อุทธรณ์มายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการส่งเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณา คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็พิจารณาให้สำนักงาน ก.พ. แก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติ (ก.พ.๗) จากปี พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาเห็นว่า การที่จะวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดในปี พ.ศ. ไต ต้องยึดถือหลักฐานของทางราชการที่เชื่อถือได้เป็นหลัก หลักฐานสำคัญอันดับแรก คือ สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดเพราะเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้แก่ประชาชนทุกคน เพื่อแสดงรายการข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดของบุคคลแต่ละคน แต่ในกรณีที่

ไม่มีสูติบัตร ต้องยึดถือทะเบียนบ้านเป็นหลักประกอบกับหลักฐานทางราชการอื่นๆ เช่น หลักฐานการศึกษาของโรงเรียนซึ่งเป็นสถานศึกษาแห่งแรกของผู้อุทธรณ์ และทะเบียนทหาร เมื่อพิจารณาหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า เมื่อไม่มีสูติบัตรและหลักฐานทะเบียนบ้านมีการแก้ไขภายหลัง การพิจารณาอุทธรณ์จึงต้องพิจารณาจากหลักฐานสำคัญของทางราชการที่น่าเชื่อถือได้ คือ หลักฐานการศึกษาชั้นประถมศึกษาของผู้อุทธรณ์ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนเอกสารทางราชการอื่นๆ ที่แสดงรายการ วัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ ประกอบกับเป็นเอกสารที่เกิดขึ้นก่อนที่จะได้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนบ้านฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงมีมติให้แก้ไข ปีเกิดในทะเบียนประวัติ (ก.พ. ๗) ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น จะคำนึงถึงหลักฐานข้อเท็จจริง การชี้แจงของหน่วยงาน เหตุผลที่กล่าวอ้าง ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และพยานแวดล้อมต่างๆ อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิการขอแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ได้ให้สิทธิประชาชนเจ้าของข้อมูล ในการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน สิทธิในการขอแก้ไขถ้าเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่ เป็นจริง มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสาร แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้

กรณีที่ ๒ กรณีการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติและการประเมินบุคคลผู้สมควรที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติและการประเมินบุคคลผู้สมควรที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ของสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน ๕ รายการ แต่สำนักงานอัยการสูงสุดได้เปิดเผยเพียง ๓ รายการ และส่วนข้อมูลอื่นๆ ไม่เปิดเผยเพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) (๖) ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้พิจารณาเห็นว่า สำนักงานอัยการสูงสุดได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้อุทธรณ์ ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเพียงพอที่ผู้อุทธรณ์สามารถใช้อุปกรณ์การโต้แย้งคำสั่งทางปกครองของสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อการปกป้องสิทธิของตนแล้ว สำหรับข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่ผู้อุทธรณ์ประสงค์ให้วินิจฉัยอุทธรณ์นั้นเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นในกระบวนการประเมินบุคคลของหน่วยงาน เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานผู้ประเมินมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคลที่ถูกประเมินเป็นประเด็นหลัก ซึ่งย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลข่าวสารไม่มีความประสงค์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น การประเมินในลักษณะนี้ จะต้องกระทำโดยลับและในขอบเขตจำกัด หากให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในรายละเอียดซึ่งเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ถูกประเมินแล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของผู้ประเมินได้ ซึ่งจะทำให้การประเมินบุคคลในลักษณะนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เป็นสาระสำคัญในการประเมินแล้ว ข้อมูลข่าวสารการประเมิน

บุคคลในสวนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ถูกประเมินตามคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ จึงไม่สมควรให้มีการเปิดเผย และมีมติให้ยกอุทธรณ์

จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องที่หากเปิดเผยแล้วจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) และข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการให้ความคุ้มครองเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเป็นตัวอย่างให้กับผู้ที่อาจต้องให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ของทางราชการ คล้ายกับกรณีดังกล่าว ได้มีความมั่นใจและเห็นถึงการได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

๘. ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารของราชการในปี ๒๕๔๗ ดังนี้

๘.๑ การให้หน่วยงานของรัฐรายงานความคืบหน้าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านระบบ Web Site ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ เพื่อให้กระบวนการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ นี้ สสนองตอบต่อนโยบายรัฐบาลในเรื่องรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E - Government)

๘.๒ ปรับปรุงและพัฒนา Web Site ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (<http://www.oic.go.th>) เพื่อให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ โดยการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีข้อมูลที่ ถูกต้อง ทันสมัย ตรงกับการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการ ครอบคลุมกระทรวง ๒๐ กระทรวง รวมทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงรูปแบบ Web Site ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐให้มีความทันสมัยตลอดเวลา

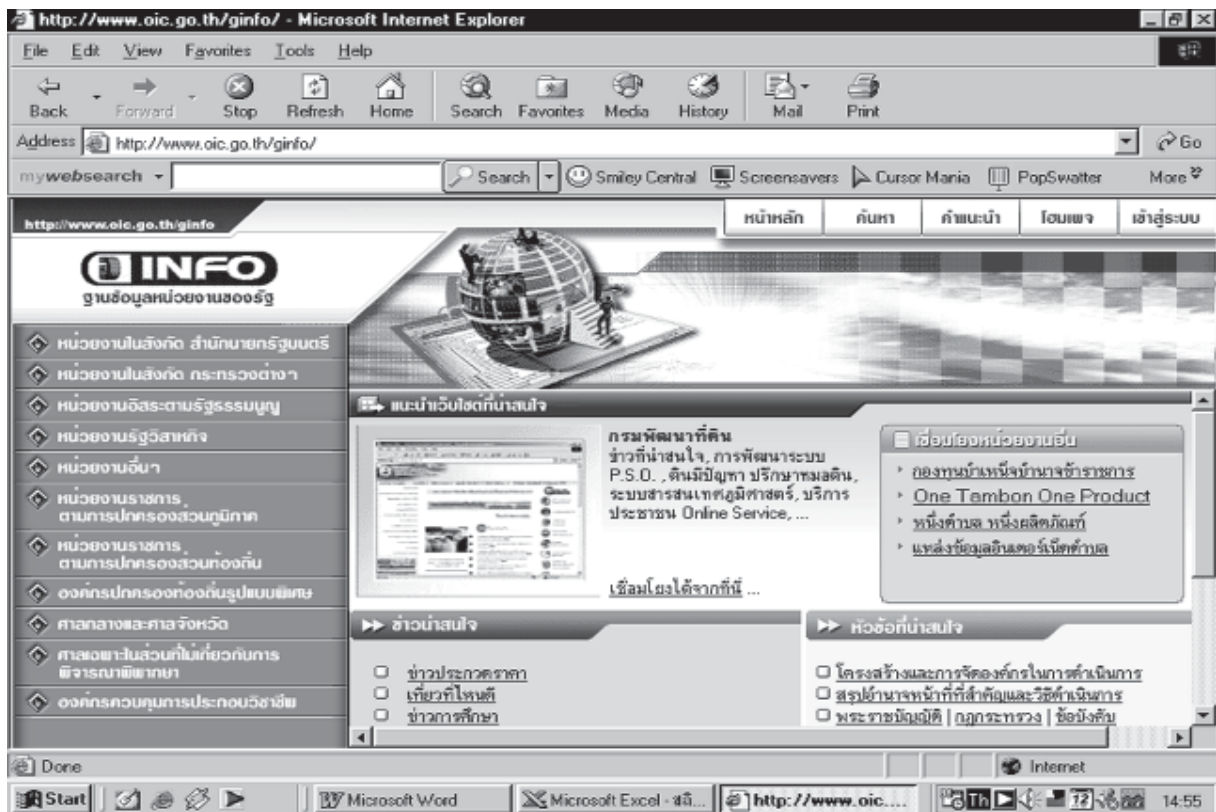
๘.๓ พัฒนาโปรแกรมดัชนีฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) เพื่อบรรจุลงแผ่น CD - ROM แจกจ่ายให้กับหน่วยงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นพร้อมรหัสการแก้ไขข้อมูล

๘.๔ แจกเวียนหน่วยงานของรัฐให้นำสัญลักษณ์ของระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) ไปติดไว้ที่ Web Page ของ Web Site หน่วยงาน และปรับปรุงข้อมูลของหน่วยงานในฐานข้อมูล ให้มีความถูกต้อง

๘.๕ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) ขณะนี้มีหน่วยงานของรัฐ ได้เข้ามาปรับปรุงแก้ไขข้อมูลในจำนวนมากพอสมควร ทั้งในการแก้ไขข้อมูลขององค์กร ผู้บริหาร

และเอกสารแนบทำให้ข้อมูลที่ได้เผยแพร่เป็นข้อมูลที่มีความถูกต้องและทันสมัยตลอดเวลา นอกจากนี้ จากสถิติการรายงานผู้เข้าชมเว็บไซต์ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๗ จนมาถึงปัจจุบัน ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ ได้มีผู้เข้าเยี่ยมชม จำนวน ๑๑๒,๘๓๓ คน นับว่าเป็นการประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของรัฐได้เป็นอย่างดี

สำหรับปัญหาและอุปสรรคจากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) จะเป็น กรณีที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอความร่วมมือการนำสัญลักษณ์ GINFO ไปติดไว้ที่ Web Page หน่วยงานจากการเข้าไปสำรวจยังมีบางหน่วยงานที่ยังไม่นำสัญลักษณ์ของ GINFO ไปติด ไว้ที่ Web Page ทำให้ประชาชนหรือผู้สนใจทั่วไปไม่ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล หรือการค้นหา ข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ

Web Site ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO)

เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของ
ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
กับทุกกลุ่มเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการส่งเสริมและ
พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการต่างๆ ดังนี้

๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐใน
ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ประมาณ ๒๐๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและสาระสำคัญของ รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย
ได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่สื่อมวลชน ผู้ดำเนินรายการท้องถิ่นและหอกระจายข่าว
จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๑๕๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจใน
หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสามารถ
นำไปเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นได้รับรู้และเข้าใจ เพื่อสามารถตรวจสอบการบริหารภาครัฐ
ให้มีความโปร่งใสได้มากขึ้น

๑.๓ การผลิตและเผยแพร่สื่อโทรทัศน์และวิทยุ เพื่อเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้ง
การนำไปใช้ประโยชน์ แบ่งเป็นการสนทนาสดในรายการโทรทัศน์ ๒ ครั้งๆ ละอย่างน้อย ๑๕ นาที
ทางสถานีโทรทัศน์ช่องใดช่องหนึ่ง และการสนทนาสดทางวิทยุ ๒ ครั้งๆ ละอย่างน้อย ๑๐ นาที
ออกอากาศทางสถานีวิทยุในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

๑.๔ การผลิตและเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ แบ่งเป็นการจัดทำหนังสือรายงานประจำ
ปี ๒๕๕๗ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม และคำวินิจฉัยของ
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม รวมทั้งจัดพิมพ์จุลสาร
จดหมายข่าว สขร. จำนวน ๓ ฉบับๆ ละ ๑๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในรอบปีที่ผ่านมาให้กับหน่วยงานและประชาชนที่สนใจทราบ

๒. การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการบริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีแผนการรับสมัครที่ปรึกษาภาคประชาชนเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค และมีโครงการจัดประชุมคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน ปี ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ครั้ง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสำหรับในส่วนภูมิภาคดำเนินการโดยจัดส่งแบบสอบถามความคิดเห็น

๓. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีแผนการดำเนินงานในปี ๒๕๔๘ คือ การจัดทำโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการนำกลยุทธ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาและจัดทำโปรแกรมระบบงาน (Application Software) รวม ๓ ระบบงาน คือ

๓.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนงานวิจัย/พัฒนาและวิชาการ เพื่อช่วยในการบริหารโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๒ พัฒนาระบบงานสารสนเทศสนับสนุนนโยบายและประเมินผล เพื่อช่วยในการบริหารตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แผนงาน จนถึงการรายงานผลการปฏิบัติ การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

๓.๓ พัฒนาระบบบริหารงานฝึกอบรม เพื่อช่วยในการบริหารงานฝึกอบรม นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะพัฒนาระบบงานต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบงานในโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๓ ระบบงาน ซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๔๖

๔. การเพิ่มมาตรการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

การดำเนินการตามมาตรการนี้ คณะกรรมการฯ จะได้จัดให้มีคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานแบ่งการออกตรวจแนะนำให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ประสานความร่วมมือ

การตรวจจากผู้ตรวจราชการของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการใช้รูปแบบการตรวจแนะนำโดยสถาบัน และองค์กรต่างๆ

๕. การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียน และเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

การจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตเพื่อการดำเนินการ หรือประสานภารกิจร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่

๖. การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และกระบวนการนำไปใช้ของหน่วยงานต่างๆ

การดำเนินการตามข้อนี้ จะเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด และระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือการนำไปใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งการเคลื่อนตัวของข้อมูลสามารถทำได้ในเวลาอันรวดเร็วและจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานขนาดใหญ่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจำนวนมาก เพื่อตรวจสอบมาตรฐานระบบรักษาความปลอดภัย และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย

๗. การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานต่างๆ

โดยนำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย ที่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐโดยทั่วไป เช่น เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เรื่องรายงานการสอบสวน หรือ การสอบข้อเท็จจริง ซึ่งสามารถสรุปกำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไป ได้ร่วมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องนั้นๆ ต่อไป

๘. การสอดส่องผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐมีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

ทั้งนี้ โดยจะมีการตรวจสอบภาคสนามหรือประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในการตรวจสอบระบบการปฏิบัติว่า ได้ดำเนินการเป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดมากน้อยเพียงใด เพื่อกระตุ้นและทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติต่อไป

๙. การดำเนินการเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะรัฐมนตรีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ติดตามการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขกฎหมายสำเร็จเรียบร้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๑๐. การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ ให้สามารถตอบสนองต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา

ทั้งนี้ จะต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารและปฏิบัติงาน ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งทำหน้าที่ทางธุรการและวิชาการในกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียน และเรื่องอุทธรณ์ ให้สามารถสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการฯ หรือคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑๑. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เพื่อพัฒนาศักยภาพของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนองค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ โดยการสนับสนุนให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พัฒนาฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มพูนทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารและการปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการกำกับดูแลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบริหารและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๑๒. การดำเนินการให้คำแนะนำและตอบข้อหารือของหน่วยงานต่างๆ ในการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนมากขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีเป้าหมายที่จะดำเนินการเรื่องการตอบข้อหารือเพิ่มมากขึ้น โดยจะดำเนินการประสานกับการติดตามประเมินผลเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารและการตอบข้อหารือทางโทรศัพท์ก็จะมีเพิ่มขึ้นด้วย

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามคำขอข้อมูลข่าวสารและแจ้งผลการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับคำขอ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติรองรับสิทธิของประชาชนในการรับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาข้อร้องเรียนจากประชาชนอยู่เสมอเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เนื่องจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มิได้มีบทบัญญัติกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนแน่นอนว่า เมื่อประชาชนมีคำขอข้อมูลข่าวสารแล้ว หน่วยงานของรัฐจะต้องแจ้งผลหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จในกี่วัน โดยมีบัญญัติไว้ตามมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพียงว่า ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร จึงเป็นประเด็นที่มีข้อเรียกร้องจากภาคประชาชนและสื่อมวลชนในเวทีสัมมนาหรือการประชุมต่างๆ ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน (กี่วัน) ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติเมื่อประชาชนมีคำขอ ซึ่งปัญหาการกำหนดเวลานี้เป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนใช้สิทธิร้องเรียนว่า หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นจำนวนมาก

๑.๒ ข้อยกกฎหมาย

๑.๒.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดในเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ว่า ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอต้องให้คำแนะนำ เพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และหากผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑.๒.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดในเรื่องของการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการด้วยกันไว้ว่า ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงาน และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เมื่อส่วนราชการใดได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชน หรือจากส่วนราชการด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบคำถามหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบภายใน ๑๕ วัน หรือภายในเวลาที่กำหนด และเพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความสะดวกรวดเร็ว ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ เพื่อใช้บังคับกับส่วนราชการอื่นมีหน้าที่ตรวจสอบว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้น เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้า ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่นหรือไม่ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนหรือเสนอแนะจากข้าราชการหรือส่วนราชการอื่นในเรื่องใด ให้ส่วนราชการที่ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้นพิจารณาโดยทันที และในกรณีที่เห็นว่าการร้องเรียนหรือเสนอแนะนั้น เกิดจากความเข้าใจผิดหรือความไม่เข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ให้ชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนหรือเสนอแนะทราบภายใน ๑๕ วัน

๑.๓ ข้อเสนอ

ดังนั้น เพื่อเป็นการผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ได้มีการวางหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในเวลาทีรวดเร็วเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสอดคล้องสนับสนุนเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงเห็นควรกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

(๑) กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้นหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หรือภายในวันที่รับคำขอ

(๒) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารรถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

๒. การกำหนดให้หน่วยงานนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน เผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงาน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีประกาศลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐ

ต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ และได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงสมควรกำหนดให้หน่วยงานที่มี Web Site นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนดังกล่าว เผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงานอีกทางหนึ่งด้วย

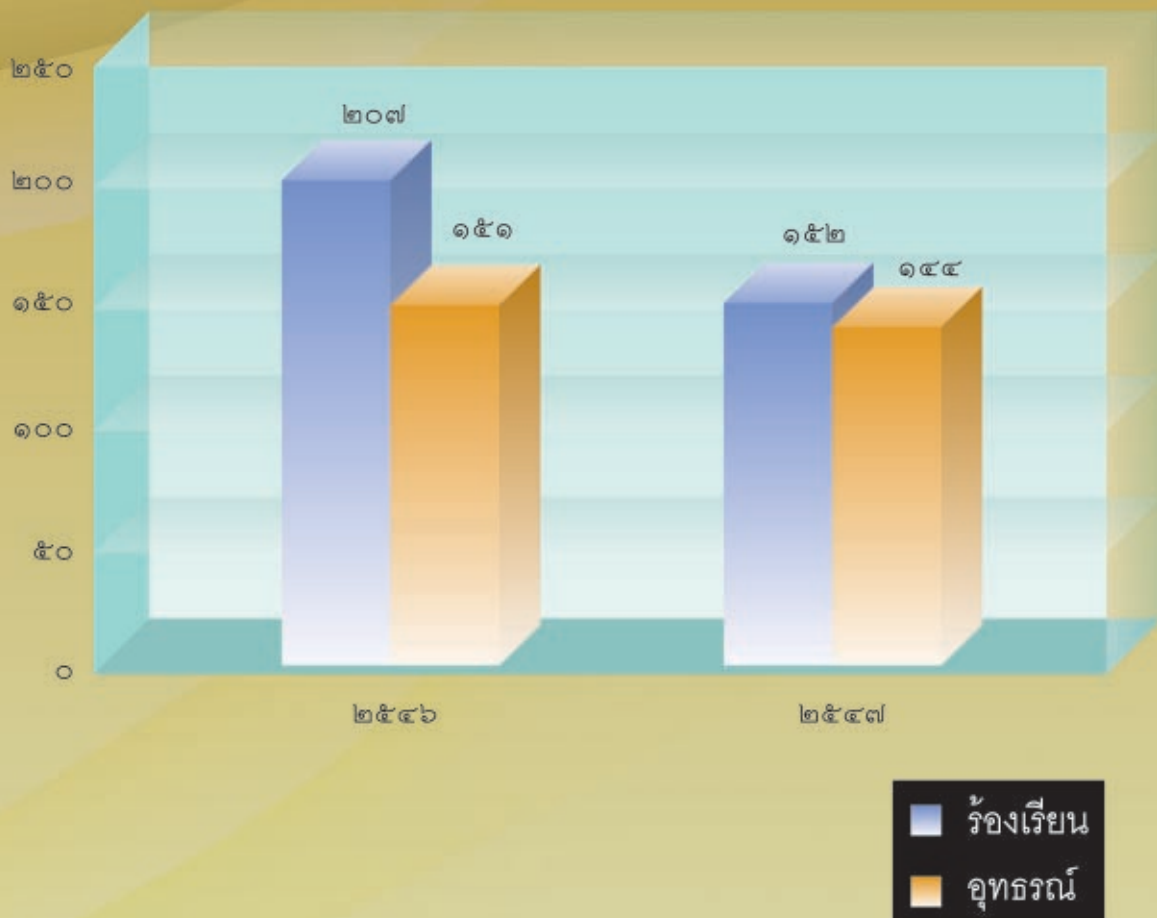
๓. ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด ดังนี้

๓.๑ การฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

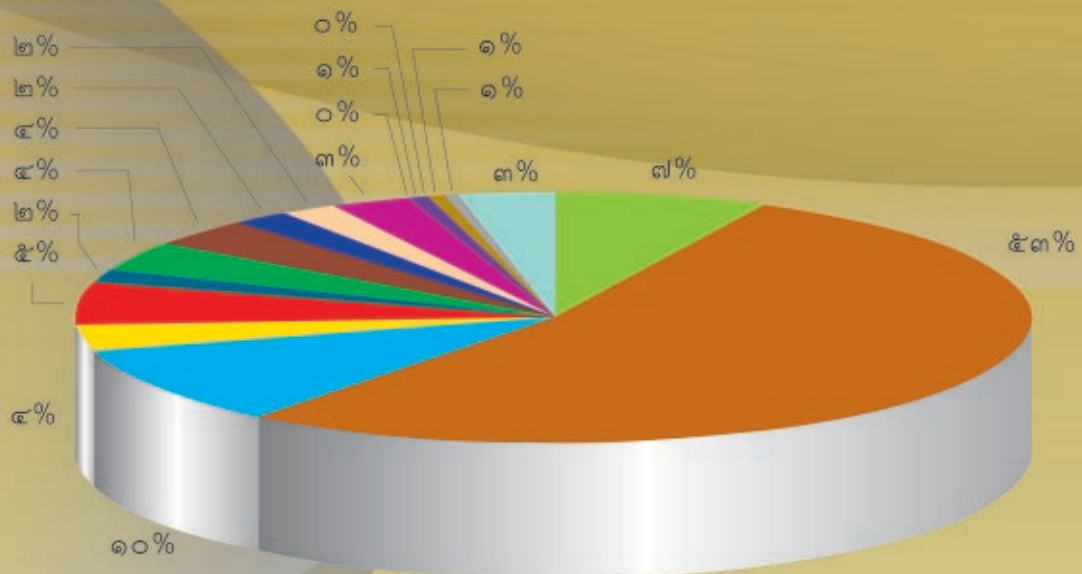
โดยที่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จะมีส่วนอย่างสำคัญในการเป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสนับสนุน การบริหารบ้านเมืองและการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ และเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในคุณค่า สาระสำคัญและแนวทางปฏิบัติตามกฎหมาย จึงเห็นควรให้หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการ จัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาให้ความรู้ทั้งแก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชน โดยทั่วไป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้สนับสนุนวิทยากรแก่หน่วยงาน ต่างๆ

๓.๒ การศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนด หลักเกณฑ์และแนวทางที่หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ จะต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บ การรวบรวม และการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยมีหลักเกณฑ์ หรือมาตรการสำคัญที่กำหนด ให้หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐควรจะได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจ ในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นบทบัญญัติ ส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และจะเป็นส่วนสำคัญในการ ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งกำลังจะมีขึ้นในอนาคต

แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ (มกราคม-กันยายน)

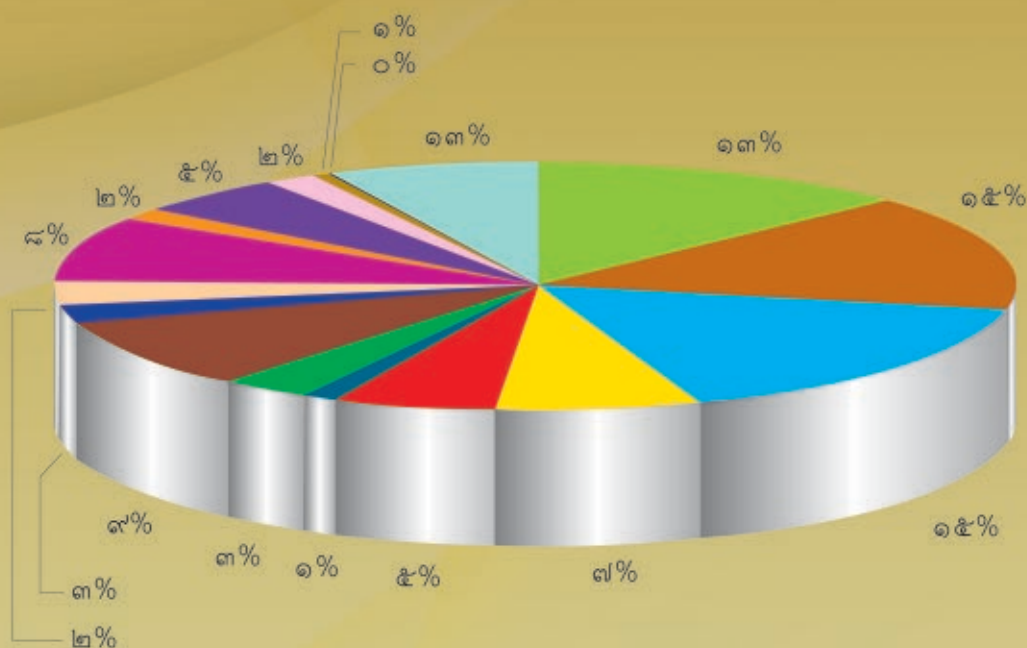

แผนภูมิแสดงเรื่องร้องเรียน แบ่งแยกตามประเภทเรื่อง ปี ๒๕๕๗

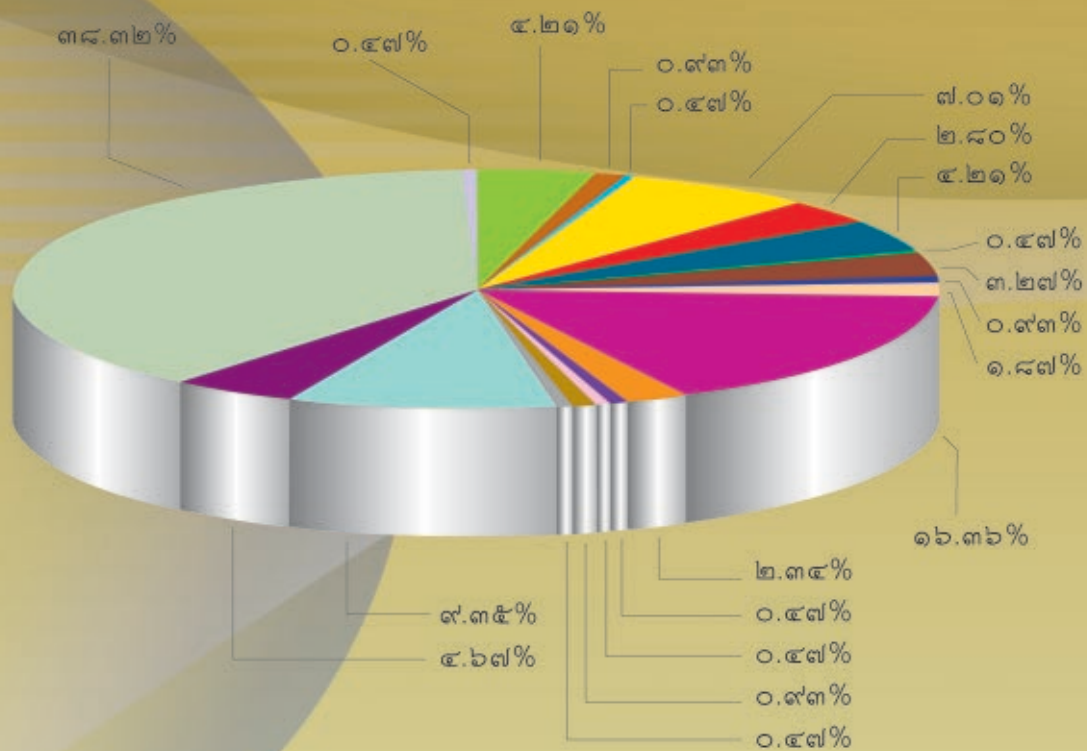
๑. การดำเนินการทางวินัย	๑๑. รายงาน/ผลการวิเคราะห์/ตรวจสอบ
๒. การจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ	๑๒. การเงินการคลัง/ภาษี
๓. การดำเนินการทางกฎหมาย/สำนวนคดี	๑๓. การอนุมัติ/เพิกถอนใบอนุญาต
๔. การบริหารงานบุคคล	๑๔. การแพทย์และสาธารณสุข
๕. การร้องทุกข์/ร้องเรียน	๑๕. ความมั่นคงและต่างประเทศ
๖. ด้านสังคม/ทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม	๑๖. การศึกษาวิจัย/วิชาการ
๗. การปฏิบัติราชการ/ปกครอง	๑๗. อื่นๆ
๘. ข้อมูลส่วนบุคคล	
๙. ที่ดินและเอกสารสิทธิ์	
๑๐. การเลือกตั้ง/การเมือง	

แผนภูมิแสดงเรื่องอุทธรณ์ แบ่งแยกตามประเภทเรื่อง ปี ๒๕๔๗

๑. การดำเนินการทางวินัย	๑๑. รายงาน/ผลการวิเคราะห์/ตรวจสอบ
๒. การจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ	๑๒. การเงินการคลัง/ภาษี
๓. การดำเนินการทางกฎหมาย/สำนวนคดี	๑๓. การอนุมัติ/เพิกถอนใบอนุญาต
๔. การบริหารงานบุคคล	๑๔. การแพทย์และสาธารณสุข
๕. การร้องทุกข์/ร้องเรียน	๑๕. ความมั่นคงและต่างประเทศ
๖. ด้านสังคม/ทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม	๑๖. การศึกษาวิจัย/วิชาการ
๗. การปฏิบัติราชการ/ปกครอง	๑๗. อื่นๆ
๘. ข้อมูลส่วนบุคคล	
๙. ที่ดินและเอกสารสิทธิ์	
๑๐. การเลือกตั้ง/การเมือง	

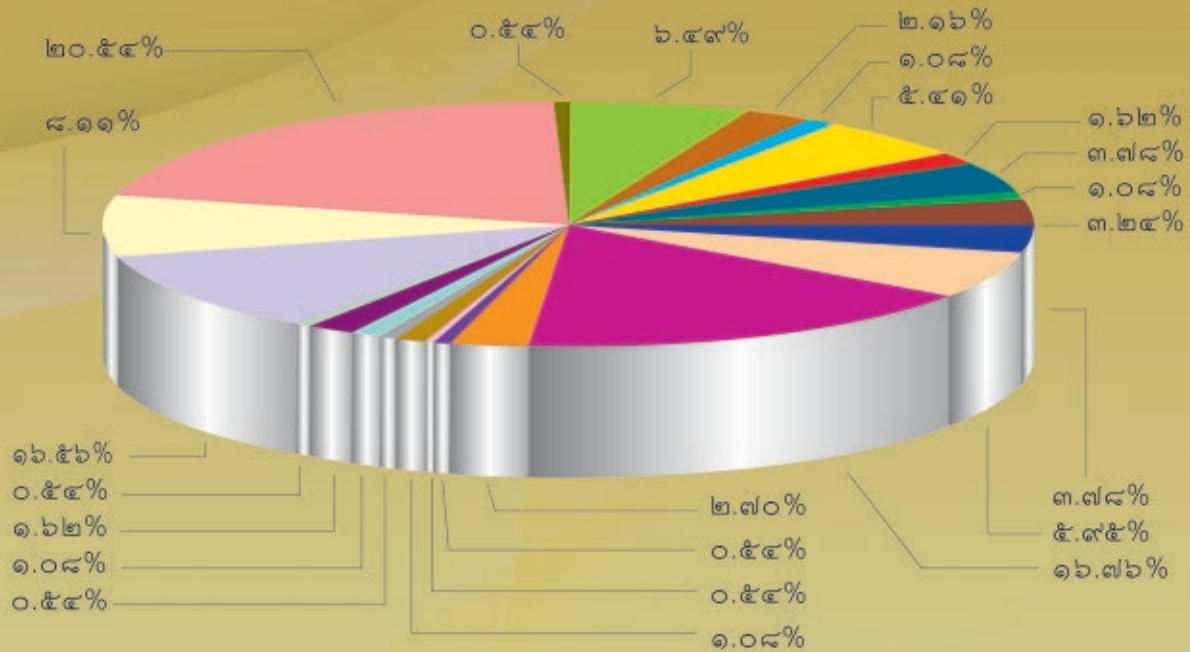
แผนภูมิแสดงเรื่องร้องเรียนจำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี ๒๕๕๗

- ๑. ส่วนราชการอิสระ
- ๒. สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๓. กระทรวงกลาโหม
- ๔. กระทรวงการคลัง
- ๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๖. กระทรวงคมนาคม
- ๗. กระทรวงพาณิชย์
- ๘. กระทรวงมหาดไทย
- ๙. กระทรวงแรงงาน
- ๑๐. กระทรวงยุติธรรม
- ๑๑. กระทรวงศึกษาธิการ
- ๑๒. กระทรวงสาธารณสุข
- ๑๓. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๑๔. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๑๕. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๑๖. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
- ๑๗. ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง
- ๑๘. หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค
- ๑๙. หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
- ๒๐. กระทรวงพลังงาน

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

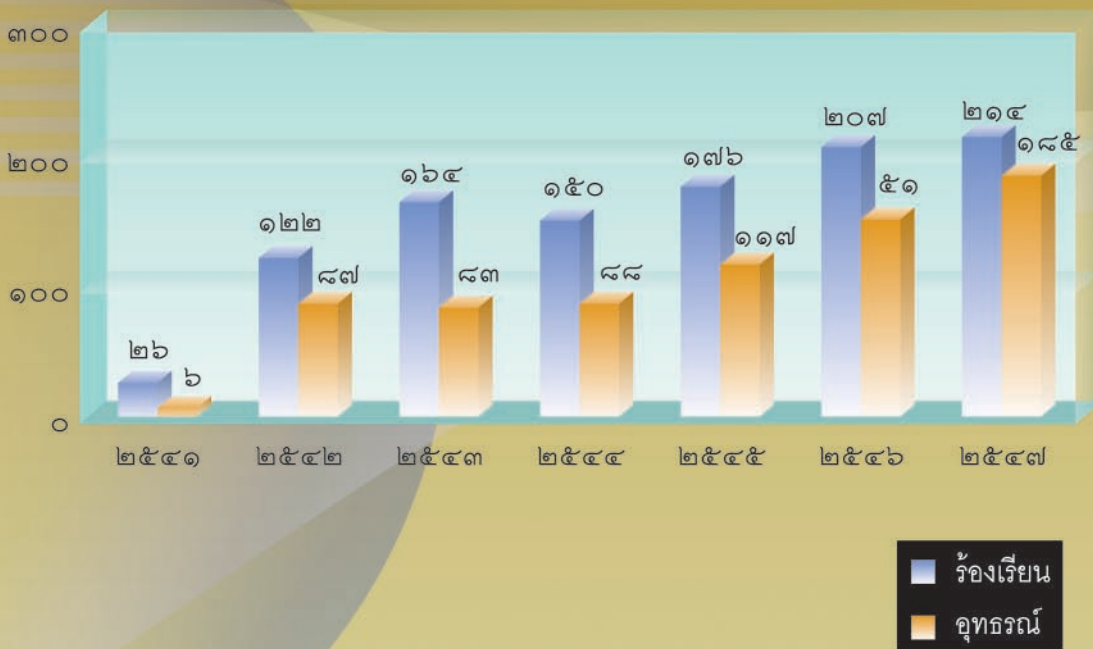
แผนภูมิแสดงเรื่องอุทธรณ์จำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี ๒๕๔๗

๑. ส่วนราชการอิสระ	๑๓. กระทรวงอุตสาหกรรม
๒. สำนักนายกรัฐมนตรี	๑๔. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. กระทรวงกลาโหม	๑๕. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. กระทรวงการคลัง	๑๖. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๗. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. กระทรวงคมนาคม	๑๘. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๗. กระทรวงพาณิชย์	๑๙. กระทรวงพลังงาน
๘. กระทรวงมหาดไทย	๒๐. ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง
๙. กระทรวงยุติธรรม	๒๑. หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค
๑๐. กระทรวงแรงงาน	๒๒. หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
๑๑. กระทรวงศึกษาธิการ	๒๓. NGO
๑๒. กระทรวงสาธารณสุข	

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗

แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ร้องเรียน-ผู้อุทธรณ์ ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๗

สถิติการร้องเรียน - อุทธรณ์ ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ (มกราคม - กันยายน)

รหัส	หน่วยงาน	ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
๑	ส่วนราชการอิสระ	๖	๖	๔	๙
๒	สำนักนายกรัฐมนตรี	๖	๔	๒	๓
๓	กระทรวงกลาโหม	๓	๐	๑	๒
๔	กระทรวงการคลัง	๑๐	๑๗	๑๑	๙
๕	กระทรวงการต่างประเทศ	๑	๒	๐	๐
๖	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕	๑	๔	๓
๗	กระทรวงคมนาคม	๕	๓	๔	๖
๘	กระทรวงพาณิชย์	๑	๑	๑	๐
๙	กระทรวงมหาดไทย	๗	๗	๔	๓
๑๐	กระทรวงยุติธรรม	๔	๔	๑	๔
๑๑	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	๒	๑	๑	๙
๑๒	กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีฯ	๐	๐	๐	๑
๑๓	กระทรวงศึกษาธิการ	๓๗	๒๙	๒๕	๒๕
๑๔	กระทรวงสาธารณสุข	๘	๗	๒	๕
๑๕	กระทรวงอุตสาหกรรม	๑	๐	๐	๑
๑๖	ทบวงมหาวิทยาลัย	๓	๓	๐	๐
๑๗	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑	๑	๑	๑
๑๘	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ	๒	๑	๑	๒
๑๙	กระทรวงพลังงาน	๑	๐	๑	๐
๒๐	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๐	๒	๐	๒
๒๑	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	๐	๒	๑	๑
๒๒	กระทรวงวัฒนธรรม	๐	๐	๐	๐
๒๓	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๐	๐	๑	๐
๒๔	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง	๑๔	๒๐	๑๗	๑๕
๒๕	หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค	๑๘	๑๕	๑๗	๑๒
๒๖	หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	๗๒	๒๕	๕๓	๓๑
๒๗	องค์กรวิชาชีพ	๐	๐	๐	๐
รวม		๒๐๗	๑๕๑	๑๕๒	๑๔๔

สถิติแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียน-อุทธรณ์ แยกตามประเภทเรื่อง ปี ๒๕๕๗

ลำดับที่	ประเภทเรื่อง	ปี พ.ศ. ๒๕๕๗	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์
๑	การดำเนินการทางวินัย	๒๐	๒๒
๒	การจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ	๑๕๐	๒๕
๓	การดำเนินการทางกฎหมาย/สำนวนคดี	๒๘	๒๗
๔	การบริหารงานบุคคล	๑๐	๑๒
๕	การร้องทุกข์/ร้องเรียน	๑๕	๙
๖	ด้านสังคม/ทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม	๕	๒
๗	การปฏิบัติราชการ/ปกครอง	๑๐	๕
๘	ข้อมูลส่วนบุคคล	๑๐	๑๕
๙	ที่ดินและเอกสารสิทธิ์	๖	๔
๑๐	การเลือกตั้ง/การเมือง	๕	๕
๑๑	รายงาน/ผลวิเคราะห์/ตรวจสอบ	๘	๑๔
๑๒	การเงินการคลัง/ภาษี	๐	๓
๑๓	การอนุมัติ/เพิกถอนใบอนุญาต	๐	๘
๑๔	การแพทย์และสาธารณสุข	๓	๓
๑๕	ความมั่นคงและต่างประเทศ	๐	๐
๑๖	การศึกษาวิจัย/วิชาการ	๒	๑
๑๗	อื่นๆ	๙	๑๒
รวม		๒๘๑	๑๖๗

**ตารางแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนณ
จำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี ๒๕๕๗ถ**

๓	หน่วยงาน๐	ปี ๒๕๕๗๐	ร้อยละ๓
๑.	ส่วนราชการอิสระ	๕๒	๔.๒๑%
๒.	สำนักงานกฤษฎีกา	๒๒	๐.๙๓%
๓.	กระทรวงกลาโหม	๑๑	๐.๔๗%
๔.	กระทรวงการคลัง	๑๕	๑.๒๑%
๕.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๖๑	๕.๐๐%
๖.	กระทรวงคมนาคม	๕๒	๔.๒๑%
๗.	กระทรวงพาณิชย์	๑๑	๐.๔๗%
๘.	กระทรวงมหาดไทย	๒๕	๒.๐๗%
๙.	กระทรวงแรงงาน	๒๒	๐.๙๓%
๑๐.	กระทรวงยุติธรรม	๑๒	๑.๐๗%
๑๑.	กระทรวงศึกษาธิการ	๓๕	๒.๘๖%
๑๒.	กระทรวงสาธารณสุข	๑๖	๑.๓๑%
๑๓.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑๑	๐.๔๗%
๑๔.	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑๑	๐.๔๗%
๑๕.	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒๒	๐.๙๓%
๑๖.	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๑๑	๐.๔๗%
๑๗.	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักงานกฤษฎีกา กระทรวง หรือทบวง	๒๐	๑.๖๕%
๑๘.	หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค	๑๐	๐.๘๑%
๑๙.	หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	๒๒	๑.๗๖%
๒๐.	กระทรวงพลังงาน	๑๑	๐.๔๗%
๓	รวม๐	๒๑๕๐	๑๐๐.๐๐%

**ตารางแสดงจำนวนเรื่องอุทธรณ์
จำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี ๒๕๕๗**

พ	หน่วยงาน	ปี ๒๕๕๗	ร้อยละ
๑.	ส่วนราชการอิสระ	๑๒	๖.๕๙
๒.	สำนักนายกรัฐมนตรี	๓	๒.๑๖
๓.	กระทรวงกลาโหม	๒	๑.๐๕
๔.	กระทรวงการคลัง	๑๐	๕.๔๑
๕.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕	๑.๖๒
๖.	กระทรวงคมนาคม	๓	๓.๗๕
๗.	กระทรวงพาณิชย์	๒	๑.๐๕
๘.	กระทรวงมหาดไทย	๖	๓.๒๕
๙.	กระทรวงยุติธรรม	๓	๓.๗๕
๑๐.	กระทรวงแรงงาน	๑	๕.๙๕
๑๑.	กระทรวงศึกษาธิการ	๓	๑๖.๗๖
๑๒.	กระทรวงสาธารณสุข	๓	๒.๗๐
๑๓.	กระทรวงอุตสาหกรรม	๑	๐.๕๕
๑๔.	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๐.๕๕
๑๕.	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๒	๑.๐๕
๑๖.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑	๐.๕๕
๑๗.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒	๑.๐๕
๑๘.	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๕	๑.๖๒
๑๙.	กระทรวงพลังงาน	๑	๐.๕๕
๒๐.	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	๒๐	๑๐.๘๑
๒๑.	หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค	๑	๘.๑๑
๒๒.	หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	๓	๒๐.๕๕
๒๓.	NGO	๑	๐.๕๕
๐	รวม	๑๙๕	๑๐๐.๐๐

